

KORT VEILEDER FOR NEDRE EIKER-MODELLEN

INNLEDNING

Nedre Eiker kommune har siden slutten av 2006 utviklet en modell hvor det ytre miljø inngår i HMS-arbeidet. Dette notatet gir en kort beskrivelse og veiledning av modellen.

BAKGRUNN

Under tidligere arbeid med Arbeidsmiljøloven har Fagforbundet foreslått at hensyn til det ytre miljø skal inngå i loven. Deres forslag har ikke blitt tatt til følge. På et møte i Norges Naturvernforbund høsten 2006 presenterte Fagforbundet sine tanker om integrering av det ytre miljø i HMS-arbeidet. På møtet deltok bl.a. ordfører og hovedvernombud fra Nedre Eiker. Med grunnlag i kommunens miljømål og politiske vedtak om deltagelse i programmet Livskraftige kommuner, uttrykte både ordfører og hovedvernombud interessert for å prøve ut Fagforbundets ide.

HENSIKT

Hovedhensikten med modellen er å integrere miljø- og klimaspørsmål i kommunens HMS-arbeid og i kommunes rapporterings- og styringssystemer.

I tillegg skal modellen bidra til å styrke miljø- og klimakompetansen hos ansatte som grunnlag for å følge opp kommunens miljømål.

FORUTSETNING

- Politisk og administrativ forankring
- Engasjert hovedvernombud eller annen person tilknyttet HMS-arbeidet
- En person i administrasjonen som har ansvar for å lede prosessen

FREM GANGSMÅTE

- ✓ Oppnevne en prosessleder og avklar hovedvernombudets rolle i prosessen. Vurder om hovedvernombudet skal erstattes av annen person med ansvar for HMS-arbeidet.
- ✓ Begynn prosessen med et politisk vedtak. Forankre saksfremlegget, gjerne i et tidligere vedtak - for eksempel mål i kommuneplanen. I saken bør det settes opp et økonomisk overslag og anbefaling om å avsette midler til prosessen.
- ✓ Oppnevne en arbeidsgruppe og en styringsgruppe. Prosessleder bør være sekretær for begge.
Det anbefales at arbeidsgruppen består av tre til fem personer. Aktuelle

personer i arbeidsgruppen i tillegg til prosessleder er hovedvernombudet eller den som erstatter hovedvernombudet i prosessen, en person fra personalkontoret og representant for tillitsvalgte.

I styringsgruppen anbefales det å ha en politiker i tillegg til personalsjefen, hovedvernombudet, hovedtillitsvalgt for Fagforbundet og/eller UNIO.

I Nedre Eiker er personalsjefen leder for styringsgruppen.

- ✓ Utarbeid en grov/overordnet fremdriftsplan
 - ✓ Arranger et orienteringsmøte/samling for verneombud og virksomhetsledere. Ordfører og rådmann bør delta på møtet. Ordførerens ansvar er å orientere om politisk vedtak og prosjektets betydning for gjennomføring av kommunens miljø- og klimapolitikk. Rådmannen oppgave er å fronte (orientere om) den praktiske delen av prosessen. På dette møtet vil det være viktig å fokusere på hvilke fagområder som skal inngå: I Nedre Eiker inngår:
 - * Avfall
 - * Energi
 - * Transport
 - * Innkjøp og materialbruk
 - * Utslipp til luft og vann
 - * Estetikk
- I tillegg til rent faglige tema bør det også være "faglig underholdning". I Nedre Eiker ble Al Gore`s film vist.
- ✓ Arranger 8-timers kurs i analyse av miljø-/klimatema angitt ovenfor. Kurset kan inngå som en bolk i det lovpålagte 40-timers HMS-kurset. Til å holde kurset har Nedre Eiker benyttet Totalmiljø AS. Kurset er lagt opp slik at det også gir verneombudene og virksomhetslederne kompetanse som miljøfyrtårnkonsulenter.
 - ✓ Arranger kurs i bruk av elektronisk HMS-verktøy (Dette kurset kan godt arrangeres etter at miljøfyrtårnsertifisering er gjennomført) Nedre Eiker har utviklet et elektronisk HMS-verktøy som innbefatter miljø- og klimatema. Verktøyet er utarbeidet i samarbeid med Miljøfyrtårn og firmaet QM+. Dette verktøyet vil i tillegg til å være et internt rapporteringssystem også gi den årlige rapporten til Miljøfyrtårn, som de krever av sertifiserte virksomheter.
 - ✓ Miljøfyrtårnsertifiser virksomhetene. Sertifiseringen gir virksomhetene praktisk kunnskap om miljø-/klimatemaene og hvordan de skal inngå i virksomhetens hverdag.
 - * Begynn sertifiseringen med virksomheter hvor verneombudet og/eller virksomhetsleder viser spesiell interesse. De første som sertifiseres kan være mentorer for andre virksomheter som skal sertifiseres.
 - * Vurder om hovedvernombud eller en annen person bør frikjøpes for å følge opp sertifiseringsprosessen av kommunens virksomheter. I store kommuner kan det aktuelt å utdanne bransjeeksperter for eksempel skole og barnehage. For kommuner som inngår i interkommunalt samarbeid kan det være fornuftig å utdanne noen bransjeeksperter som kan bistå virksomheter i flere kommuner.

- ✓ På grunnlag av erfaringer fra de første virksomhetene som er sertifisert utarbeid maler og veiledere. Nedre Eiker deler gjerne sitt materiale med andre.
- ✓ Arrangerer miljøsamling/-samlinger for å gi faglig påfyll og utveksling av erfaringer. I Nedre Eiker har vi arrangert miljøsamling en gang i halvåret. I fremtiden vil disse samlingene ikke bare omfatte miljø- og klimaspørsmål, men også andre HMS-tema/-spørsmål.
- ✓ Videreutvikle kommunens rapporterings- og styringssystem til også å omfatte miljø og klima. HMS-rapporteringen skal ikke være en rapportering for rapporteringens skyld. Nedre Eiker skal nå påbegynne et arbeid hvor HMS-rapportene skal bli en integrert del av kommunens rapporterings- og styringssystem og kunne bli et viktig grunnlag for kommunens handlingsprogram og budsjett.

